

Evangelická teologická fakulta Posudek vedoucího bakalářské práce

Osobní asistenti a jejich práce v domově se zvláštním režimem Tereza Fialová

Vedoucí Marie Ortová, oponentka Ivana Čihánková

Autorka pracuje jako osobní asistentka v domově se zvláštním režimem pro osoby s poruchami autistického spektra (PAS). Zdá se jí, že zaměstnanci domova hodně fluktuují, rozhodla se zjistit proč. To je také cílem práce.

Text je sestaven z teoretické a praktické části, teoretická část ze 4 kapitol (1-4), praktickou tvoří kapitola jedna (5).

V kapitole 1 Tereza zmínila organizaci Nautis z. ú., zřizovatele domova, popsala diagnózu PAS a nakonec představila i oba klienty domova, o které se osobní asistenti starají. Obsahově je kapitola v pořádku, z kazisitk vyplývá, že práce s oběma klienty je jistě náročná, konkrétně ve vztahu k motivaci k práci se autorka o klientech dále již nezmiňuje. V kapitole 1.1.2 je zmínka o aplikované behaviorální analýze, používá se tato metoda při práci s klienty domova? O Martinovi Tereza píše, že má diagnostikovaný dětský i infantilní autismus, přitom ale dětský = infantilní.

V kapitole 2 uvádí autorka čtenáře do problematiky motivace, a to čistě obecně, motivaci definovala a ukázala, jaký je rozdíl mezi vnitřní a vnější motivací. Napadá mě, zda jsou příklady uvedené v kapitolách 2.1 a 2.2 relevantní pro situaci asistentů. Posledním odstavcem kapitoly 2.2 studentka popírá Maslowovu hierarchii potřeb. Jak to funguje u osobních asistentů?

V krátké kapitole 3 jsou vyjmenovány faktory, které jako motivační pro své pracovníky používá Nautis z. ú. Jde o motivátory spíše vnější - nefinanční benefity, pestrá pracovní náplň, finanční ohodnocení. Objevují se tedy u asistentů i motivátory vnitřní? Chybí mi explicitní propojení kapitoly 2 a 3.

V kapitole 4 se studentka věnuje podrobněji třem možným důvodům odchodu ze zaměstnání, syndromu vyhoření, nedostatečnému finančnímu ohodnocení a specifiky klientů. Zatím důvody odchodu jen odhadla. Proč Tereza považuje za důležité věnovat se terapii sy vyhoření (kap. 4.1.2) - chybí zdůvodnění, odkaz na zdroj..., je to všeobecné, nepodložené tvrzení.

V praktické části (kap. 5) studentka představila výsledky svého kvalitativního šetření, do kterého zahrnula 9 informantů, a to jak současné, tak bývalé pracovníky domova. Těm v rozhovoru předložila asi 20 otázek týkajících se motivace k práci, technikami vyrovnávání se se stresem, využitím supervize případně i důvody pro (případný) odchod ze zaměstnání.

Zdá se mi, že znění otázek není vhodné pro kvalitativní výzkum, otázky nemotivovaly informanty k rozsáhlejšímu hlubšímu odpovědím, případně působily sugestivně a předjímalý situace, které nemuseli informanti vůbec prožívat (únavu z práce, stres). Studentka se nejdříve ptala, jak se informanti se stresem vyrovnávají a až poté, zda vůbec nějaké stresové situace pro ně existují. Pro odbornou práci není vhodné slovo "trable". Obecná je otázka "Dělal jste dřív práci v oboru" - jak je vymezen obor, jaký obor?

Pro vyhodnocení rozhovorů autorka správně vyhodnocovala položky rozhovoru ve shlucích podle tématu, ke kterému patří. Zdá se mi, že důvody k fluktuaci pracovníků jsou obsaženy již v samotné

motivaci pro zahájení práce osobního asistenta (viz kap. 5.1.1) - pracovní zkušenost jako podpora výzkumu realizovaného pracovníkem, potřeba zjistit, zda zvládne práci s lidmi s PAS a nakonec i "je s nimi sranda". Asi by stálo za to zamyslet se nad tím, jak změnit již vstupní motivaci. Souvislost vidím i s problémy na straně organizace - nedostatek zaměstnanců, velká vzdálenost mezi denním stacionářem a domovem, zařízeních, ve kterých klienti tráví svůj čas.

Cením kapitulu 5.4, ve které se autorka vrátila k teoretické části, teoreticky vymezené důvody odchodu ze zaměstnání a motivační faktory porovnála s tím, co uvádějí informanti. Škoda, že se nepokusila o diskusi ani podrobnějšího zhodnocení výsledku šetření.

PO formální stránce je práce spíše v pořádku, u prohlášení chybí vlastnoruční podpis. Práce s literaturou je na průměrné úrovni, studentka důsledně cituje. Objevuje se průměrné množství chyb, na několika místech je chybně s velkým S uveden syndrom vyhoření.

Práce byla konzultována:

dostatečně

Navrhované hodnocení:

C

Zdůvodnění, závěr:

Autorka si položila zajímavou otázku, a to co vlastně může motivovat k setrvání na pozici osobního asistenta osob s PAS. Zřejmě ji klade i sama sobě. Text je jednoduchý, ale konzistentní, pomohla by explicitní argumentace. V rámci kvantitativního výzkumu se nepodařilo jít více do hloubky a odhalit individuální pohnutky k odchodu, resp. k setrvání v zaměstnání, otázky totiž vedli spíše k zevšeobecnování. Autorce se ale podařilo vytvořit celkem smysluplný, logický text.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

Kromě podnětů uvedených přímo v posudku může studentka zodpovědět následující otázky:

1. Uvažovala jste o tom, jaká opatření může udělat vedení domova pro to, aby změnilo motivaci uchazečů o zaměstnání, aby se neobjevovaly organizační problémy, které zmiňujete?
2. Jaké (terapeutické) přístupy používají ve své práci asistenti? Mají nějaké nástroje, které by jim mohli pomoci k tomu, aby viděli nějaký rozvoj u klientů?
3. Vůbec jste se nezmínila o možnosti dalšího vzdělávání? Existuje tato možnost? Jaký může mít význam?

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě:

doporučuji

V Perálci dne 17. 6. 2018

Mgr. Marie Ortová